

Motion till riksdagen 2009/10:A339

av **Betty Malmberg (m)**

Samhällsinsats

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samhällsinsats och användandet av samhällets resurser.

Motivering

I samband med att en av de djupaste lågkonjunkturerna har svept över landet och världen, har många personer fått lämna sina anställningar. Driftiga, kompetenta människor har passiviserats och uppbär istället helt eller delvis samhällsstöd för att klara sin försörjning. Det är väl känt att många far illa under sådana omständigheter. Sysslolösheten och att hamna utanför arbetsgemenskapen påverkar individen negativt och kan orsaka psykisk stress. Samtidigt ökar arbetsbelastningen på kvarvarande anställda. Det blir omöjligt att hinna med alla arbetsuppgifter och otillfredsställelsen blir hög. Också de som inte är direkt berörda reagerar. Diskussionerna blir ofta särskilt påtagliga då vi ser att verksamheter inom kommuner försämrats såsom att äldre inte kommer ut, barn inte får tillräcklig tillsyn på skolrasterna, grönytor läggs för fåfot m.m.

I dagsläget klaras en del av guldkanten i omsorgen med hjälp av ideella krafter, vilket är mycket positivt. Däremot är det färre som väljer att arbeta ideellt och ideella krafter är heller inget som ett samhälle kan förlita sig på, även om de har ett oerhört värde i sig. Samhället måste därför också se på kompletterande lösningar, inte minst med tanke på den demografiska utveckling som väntar.

Likt många andra länder står Sverige inför stora demografiska utmaningar. Färre föds och vi lever allt längre, vilket gör att färre yrkesverksamma ska försörja en växande skara äldre. Den s.k. försörjningskvoten som redovisar hur många det finns i yrkesverksam ålder (20–64 år) i förhållande till icke yrkesverksamma (–20 och –64 år), visar att det idag är 100 yrkesverksamma som försörjer 70 icke yrkesverksamma. Prognoserna visar vidare att det runt

Fel! Okänt namn på

år 2060 kommer att vara 88 personer som ska försörjas av samma 100 yrkesverksamma. Om vi därtill lägger andra fakta som att etableringsåldern för unga svenskar är 28 år förstår vi att läget är prekärt. Det här kommer att ställa stora krav på samhället och hur vi använder våra resurser.

Om samhället skulle kunna använda sina samlade resurser bättre, t.ex. genom att tidigt ordinera friställda någon dags samhällsinsats i veckan under perioder av arbetslöshet eller liknande, skulle både friställda och samhället totalt må mycket bättre. Insatsen skulle inte nödvändigtvis betinga någon extra ersättning, utan den bärande idén är att alla invånare som har möjlighet ska bidra till den guldkant i tillvaron som vi alla vill att våra äldre, sjuka och barn ska ha. Den samhällsekonomiska nyttan av en reform skissad som ovan skulle bli stor och framför allt betyda mycket för alla parter. Eftersom samhället redan bär en stor del av kostnaden för den friställda skulle det gynnas av de insatser dessa gör på samma gång som det gynnar de personer som är i behov av extra hjälp. Dessutom kommer såväl den som gör insatsen som den som får glädje av den att må väl av det. En viktig del är att insatsverksamheten ska börja mycket kort tid efter det att personen har blivit sysslös och att detta då kan varvas med jobbsökeri. Delaktigheten skapar ett vinna–vinna-förhållande, minskar utanförskapet och har på så sätt ett stort värde för alla parter.

Stockholm den 2 oktober 2009

Betty Malmberg (m)